

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Novém Jičíně rozhodl samosoudcem JUDr. Ivanem Holubem, Ph.D. v právní věci žalobkyně **Xxx**, nar. xxx, trvale bytem xxx, proti žalovanému **xxx**, nar. xxx, trvale bytem xxx, o **výživné rozvedené manželky**

t a k t o :

- I. Žaloba, kterou se žalobkyně domáhala po žalovaném, aby jí přispíval na výživu rozvedené manželky částkou 4.000,- Kč měsíčně, splatnou vždy do 20. dne v měsíci předem, počínaje dnem 1. 9. 2010, s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 26. 8. 2010, došlou Okresnímu soudu v Novém Jičíně dne 1. 9. 2010, ve znění repliky ze dne 14. 4. 2011, se žalobkyně domáhala po žalovaném, aby jí přispíval na výživu rozvedené manželky částkou 4.000,- Kč měsíčně počínaje dnem 1. 9. 2010. Žalobkyně tvrdila, že její manželství s žalovaným bylo pravomocně rozvedeno dne 21. 9. 2007. Žalobkyně má základní vzdělání, od 14. 1. 2008 je vedena jako uchazečka o zaměstnání u úřadu práce bez nároku na podporu v nezaměstnanosti. Pobírá dávky státní sociální podpory. Rozhodnutím Okresní správy sociálního zabezpečení v Novém Jičíně se žalobkyně stala osobou se změněnou pracovní schopností s platností rozhodnutí od 28. 1. 2003. Dle přílohy k tomuto rozhodnutí nemůže vykonávat zejména tyto práce: zvedat těžká břemena, pracovat v klimaticky nepříznivých podmínkách a zastávat práce, kde jsou větší nároky na vidění. Rovněž má problémy s páteří (silně ztuhlá záda), když v této věci pravidelně navštěvuje neurologa. Zdravotní problémy žalobkyni velmi omezují ve výběru pracovního místa. Rozhodla se proto, že si doplní vzdělání na škole Zdeňka Matějčka v Ostravě, obor sociální činnost, což by jí mohlo pomoci při získání nového pracovního místa. Žalovaný odmítá žalobkyni přispívat na její výživu, přestože je osobou zdravotně znevýhodněnou, má velké problémy si najít nějaké pracovní místo a není schopna se sama živit. Dohoda o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práv a povinností společného bydlení pro dobu po rozvodu manželství ze dne 13. 7. 2007, která byla

mezi účastníky uzavřena, nikdy nebyla žalovaným řádně plněna, žalovaný v rámci SJM naprosto nic nehradí, prodal společný dům a vlastní další nemovitosti (pozemky a byt, ve kterém nebydlí a pronajímá ho). Žalobkyně popřela, že by žila již čtvrtým rokem s jiným mužem, se kterým rozbila manželství. Měsíční náklady žalobkyně představují 10.800,- Kč, z toho náklady na bydlení 4.500,- Kč, internát a celodenní strava pro dceru xxx 2.200,- Kč a cestovné 2.000,- Kč, stravování ve školní jídelně pro dceru xxx 500,- Kč a cestovné 100,- Kč, cestovné žalobkyně do školy 500,- Kč a její zvýšené zdravotní náklady 1.000,- Kč.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 26. 1. 2010 navrholo zamítnutí žaloby. Žalovaný tvrdil, že jeho manželství s žalobkyní bylo rozvedeno na základě Dohody o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práv a povinností společného bydlení pro dobu po rozvodu manželství ze dne 13. 7. 2007, ve které se žalobkyně v čl. VI odst. 5 výslovně vzdala nároku na výživné manželky a rozvedené manželky, které nebude po žalovaném ani v budoucnu požadovat. Žalobkyně žije již čtvrtým rokem s jiným mužem, se kterým rozbila manželství. Žalovaný na základě smluvních závazků hradí a ještě osm let bude platit finanční závazky ze SJM i za žalobkyni ve výši 3.639,- Kč měsíčně. Vzhledem k tomu, že žalovaný neměl kde bydlet, musel si vzít u poštovní spořitelny půjčku na koupi bytu. Průměrná mzda žalovaného činí cca 19.000,- Kč měsíčně. Měsíční náklady žalovaného představují 19.750,- Kč, z toho náklady na bydlení 5.972,- Kč, výživné dcery 2.300,- Kč a její pojistka 247,- Kč, půjčka na byt 2.600,- Kč, závazky ze SJM 3.639,- Kč, cesta do práce 3.000,- Kč a náklady na pobyt dcery včetně dopravy 2.000,- Kč.

Soud vzal za prokázané, že manželství žalobkyně a žalovaného, uzavřené dne 26. 10. 1996 před Městským úřadem v Novém Jičíně, bylo pravomocně rozvedeno dne 21. 9. 2007 podle § 24a zákona o rodině formou tzv. nesporného rozvodu, aniž by soud zjišťoval příčiny rozvratu manželství (**z rozsudku Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 12. 9. 2007 č.j. 16 C 205/2007 – 12**). Účastníci přitom dne 13. 7. 2007 uzavřeli písemnou dohodu s úředně ověřenými podpisy o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práv a povinností společného bydlení pro dobu po rozvodu manželství, která obsahuje v čl. VI odst. 5 ujednání o tom, že se žalobkyně výslovně vzdává nároku na výživné manželky a rozvedené manželky, které nebude po žalovaném ani v budoucnu nárokovat (**z Dohody o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práv a povinností společného bydlení pro dobu po rozvodu manželství ze dne 13. 7. 2007**). Rozhodnutím Okresní správy sociálního zabezpečení v Novém Jičíně ze dne 28. 1. 2003 byla žalobkyně uznána osobou se změněnou pracovní schopností s platností rozhodnutí do 31. 12. 2012. Dle přílohy k tomuto rozhodnutí žalobkyně v důsledku svého zdravotního postižení není schopna vykonávat zejména tyto práce: nemůže zvedat těžká břemena, nemůže pracovat v klimaticky nepříznivých podmínkách a nemůže zastávat práce, kde jsou větší nároky na vidění (**z rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení v Novém Jičíně ze dne 28. 1. 2003 č.j. 030/649/03/VM**). Ke dni 13. 7. 2007 byla žalobkyně v době od 1. 6. 2005 do 24. 7. 2007 vedena jako uchazečka o zaměstnání u úřadu práce bez nároku na podporu v nezaměstnanosti a žalovaný v roce 2007 dosahoval v pracovním poměru u společnosti EUROVIA Lom Jakubčovice, s.r.o. průměrného čistého měsíčního příjmu ve výši 21.052,- Kč. Žalobkyně měla vyživovací povinnost ke třem nezl. dětem a žalovaný k jednomu nezl. dítěti, když společným dítětem žalobkyně a žalovaného je nezl. xxx, nar. xxx. Žalovanému bylo naposledy zvýšeno výživné pro nezl. Terezu, která byla svěřena do výchovy žalobkyně, počínaje dnem 1. 9. 2009 na částku 2.300,- Kč měsíčně (**ze spisu Okresního soudu v Novém Jičíně sp. zn. 90 P 173/2008, zejména ze zpráv Úřadu práce v Novém Jičíně a EUROVIA Lom Jakubčovice, s.r.o., z rozsudku Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 24. 11. 2009 č.j. 90 P 173/2008 – 99 a z rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 7. 2010 č.j. 14 Co 99/2010 – 116**). Žalobkyně se léčí s páteří na neurologii, koncem roku 2009 absolvovala rehabilitační pobyt v Čeladné, má doporučeno pravidelné spino cvičení (**z propouštěcí zprávy Beskydského rehabilitačního centra, s.r.o. v Čeladné ze dne 3. 12. 2009, z lékařské zprávy Neurologické ambulance Nemocnice s poliklinikou v Novém Jičíně, p.o. ze dne 18. 3. 2011, a z lékařské zprávy Rehabilitační ambulance Nemocnice s poliklinikou v Novém Jičíně, p.o. ze dne 28. 3. 2011**). Rozhodnutím ředitele Střední školy prof. Zdeňka Matějčka, p.o. v Ostravě – Porubě ze dne 16. 9. 2010 byla žalobkyně přijata k dálkovému studiu do 1. ročníku oboru středního vzdělání Sociální péče – sociální činnost pro etnické skupiny (**z rozhodnutí ředitele Střední školy prof. Zdeňka Matějčka, p.o. v Ostravě – Porubě ze dne 16. 9. 2010 č.j. 2590/2010**). V době od 10. 3. 2008 do 30. 6. 2011 byla žalobkyně vedena jako uchazečka o zaměstnání u úřadu práce bez nároku na podporu v nezaměstnanosti, když podpora při rekvalifikaci jí byla poskytována v době od 10. 11. 2008 do 23. 3. 2009. Od 1. 7. 2011 žalobkyně nastoupila

do práce u společnosti LANEX a.s., se sídlem v Bolaticích, provozovna Vítkov, kde je pracovně zařazena jako dělnice na provozu konfekce, pracovní poměr je sjednán na dobu určitou do 31. 12. 2011 s tříměsíční zkušební dobou a žalobkyně zde má sjednanu základní mzdu ve výši 8.000,- Kč. S účinností od 2. 7. 2011 na dobu jednoho roku má žalobkyně sjednan nájem bytu o velikosti 2 +1 ve 3. podlaží domu čp. xxx na ulici xxx ve Vítkově, kde smluvní nájemné činí 4.500,- Kč a měsíční výdaje ze energie představují 2.500,- Kč. Syn žalobkyně Marek v loňském roce úspěšně ukončil Střední průmyslovou školu v Hranicích, kde odmaturoval, nyní již pracuje v Brně a ve společné domácnosti s žalobkyní nebydlí od dubna 2011. Žalobkyně žije ve společné domácnosti se dvěma nezl. dcerami, z nichž starší dcera xxx dosud studuje. Z dávek státní sociální podpory je k rukám žalobkyně od listopadu 2007 dosud vyplácen sociální příplatek a od dubna 2008 dosud příspěvek na bydlení, dále pak přídavky na nezl. děti. Žalobkyni je od dubna 2008 dosud vyplácen také příspěvek na živobytí (**z potvrzení Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Ostravě ze dne 7. 7. 2011, z pracovní smlouvy ze dne 29. 6. 2011, z nájemní smlouvy ze dne 2. 7. 2011, z výpovědi žalobkyně, z oznámení úřadu práce o výši dávek státní sociální podpory za dobu od 3. 12. 2007 do 28. 1. 2011, a z oznámení a rozhodnutí Městského úřadu Odry – odboru sociálních věcí o výši dávek pomoci v hmotné nouzi za dobu od 23. 4. 2008 do 2. 3. 2011**). Žalovaný v pracovním poměru u společnosti EUROVIA Jakubčovice, s.r.o. dosahoval průměrného čistého měsíčního příjmu v roce 2010 ve výši 19.944,- Kč a v roce 2011 (do května) ve výši 16.369,- Kč (**ze sdělení EUROVIA Jakubčovice, s.r.o. ze dne 20. 6. 2011**).

Podle § 92 odst. 1 a 2 zákona o rodině, rozvedený manžel, který není schopen sám se živit, může žádat od bývalého manžela, aby mu přispíval na přiměřenou výživu podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Nedohodnou-li se, rozhodne soud o výživném na návrh některého z nich (odst. 1). Tato povinnost předchází vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům (odst. 2).

Podle § 94 odst. 1 a 2 zákona o rodině, právo na výživné zanikne, jestliže oprávněný manžel uzavře nové manželství nebo povinný manžel zemře (odst. 1). Právo na výživné zanikne též poskytnutím jednorázové částky na základě písemné smlouvy (odst. 2).

Podle § 99 zákona o rodině, změní-li se poměry, může soud i bez návrhu změnit dohody a soudní rozhodnutí o výživném pro nezletilé děti. Dojde-li k zrušení nebo snížení tohoto výživného za minulou dobu, spotřebované výživné se nevrací (odst. 1). Nejde-li o výživné pro nezletilé děti, může dojít ke změně nebo k zrušení pouze na návrh (odst. 2).

Podle § 96 odst. 1 a 2 zákona o rodině, při určení výživného přihlédne soud k odůvodněným potřebám oprávněného, jakož i k schopnostem, možnostem a majetkovým poměrům povinného. Při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného zkoumá soud, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika (odst. 1). Výživné nelze přiznat, jestliže by to bylo v rozporu s dobrými mravy (odst. 2).

Po provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná. Při rozhodování o výživném žalobkyně coby rozvedené manželky soud vycházel z předpokladu, že žalobkyně může být se svou žalobou úspěšná pouze tehdy, pokud ke dni podání žaloby (1. 9. 2010) resp. ke dni vyhlášení rozhodnutí (13. 7. 2011) prokáže, že její schopnost sama se živit je podstatně horší, než byla v době uzavření (podpisu) smlouvy podle § 24a odst. 1 písm. a) zákona o rodině, v níž účastníci dne 13. 7. 2007 ujednali, že „se žalobkyně výslovně vzdává nároku na výživné manželky a rozvedené manželky, které nebude po žalovaném ani v budoucnu nárokovat“ Je totiž třeba vycházet ze stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12. 5. 2010 sp. zn. Cjpn 19/2007, podle něhož manželé si mohou ve smlouvě upravit vyživovací povinnost nejen pozitivně, nýbrž smlouva může obsahovat jakékoliv jiné (i negativní) ujednání manželů, jež má - nejedná-li se o dohodu o poskytnutí jednorázové částky na vyrovnání v budoucnu splatného výživného rozvedeného manžela „jednou provždy“ - účinky „cum clausula rebus sic stantibus“. Změní-li se poměry (§ 99 odst. 2 zákona o rodině), může se rozvedený manžel u soudu domáhat žalobou, aby mu bývalý manžel přispíval na přiměřenou výživu podle ustanovení § 92 odst. 4 zákona o rodině. V případě uzavření dohody o poskytnutí jednorázové částky na přiměřenou výživu v budoucnu splatného výživného pro rozvedeného manžela „jednou provždy“ však změna poměrů není důvodem pro

Pokračování

- 4 -

24 C 309/2010

následnou změnu takto vypořádaného nároku na výživné, neboť podle ustanovení § 94 odst. 2 zákona o rodině právo na výživné zanikne (též) poskytnutím jednorázové částky na základě písemné smlouvy. Vzhledem k tomu, že dohoda o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práv a povinností společného bydlení pro dobu po rozvodu manželství ze dne 13. 7. 2007, uzavřená ještě za trvání manželství žalobkyně a žalovaného, není písemnou smlouvou o poskytnutí jednorázové částky (kterou je třeba rozumět částku peněžní), mající za následek zánik výživného žalobkyně coby rozvedené manželky podle § 94 odst. 2 zákona o rodině, žalobkyni skutečně nic nebránilo, aby se po rozvodu manželství s žalovaným domáhala žalobou, aby jí žalovaný coby bývalý manžel přispíval na přiměřenou výživu podle ustanovení § 92 odst. 4 zákona o rodině. Soud však po provedeném dokazování dospěl k závěru, že schopnost žalobkyně sama se živit ke dni podání žaloby ani ke dni vyhlášení rozhodnutí nedoznala žádné podstatné změny (k horšímu), ve srovnání s dobou uzavření dohody o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práv a povinností společného bydlení pro dobu po rozvodu manželství ze dne 13. 7. 2007. Ke dni 13. 7. 2007 i ke dni 1. 9. 2010, stejně tak jako ke dni vyhlášení rozhodnutí, totiž žalobkyně byla a je osobou se změněnou pracovní schopností s negativní pracovní rekomandací. Ke dni 13. 7. 2007 i ke dni 1. 9. 2010 byla žalobkyně vedena jako uchazečka o zaměstnání u úřadu práce bez nároku na podporu v nezaměstnanosti, když ke dni vyhlášení rozhodnutí je navíc zaměstnána v pracovním poměru s předpokládanou základní mzdou ve výši 8.000,- Kč měsíčně. Za situace, kdy schopnost rozvedené manželky sama se živit byla v době podání žaloby i v době vyhlášení rozhodnutí stejná jako v době uzavření smlouvy podle § 24a odst. 1 písm. a) zákona o rodině, nelze učinit jiný závěr, než že k žádné změně poměrů ve smyslu § 99 odst. 2 nedošlo, takže soudu nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 142 odst. 2 o.s.ř., když žalobkyně i žalovaný se vzdali práva na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15-ti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Ostravě, prostřednictvím podepsaného soudu, ve dvou vyhotoveních.

Okresní soud v Novém Jičíně
dne 13. 7. 2011

JUDr. Ivan Holub, Ph.D.
samosoudce